

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

R

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

12 maart 2026

Onze referentie

BZ2623837

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

13 maart 2026

Plandatum/Deadline

Kamer

30 maart 2026

Bijlage(n)

2

nota

Kabinetsreactie op de IOB eindevaluatie over de Nederlandse inzet op maritieme veiligheid in de Rode Zee.

Aanleiding

- Vaststelling IOB-eindevaluatie van NL inzet op maritieme veiligheid in de Rode Zee, getiteld 'De vrije zee onder vuur' op 11 dec 2025.
- De evaluatie is op 3 maart met het parlement gedeeld, om te voldoen aan de bepalingen Staatscourant 2019, 30885.
- Het parlement is daarbij geïnformeerd dat de kabinetsreactie zo spoedig mogelijk zou volgen.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord op de kabinetsreactie en doorgeleiding ervan aan RDINEV (24/3) en MR (27/3) m.h.o.o. verzending aan de Kamer.

Kernpunten

- Kabinet betreft standaard een onafhankelijke partij bij de eindevaluatie van artikel 100-missies, n.a.v. moties Kerstens/ Bosman en Kerstens/ Van Ojik, en Kamerbrief over de monitoring en evaluatie van artikel 100-missies.¹
- De eindevaluatie moest uiterlijk 11 maart aan de Kamer worden verzonden. De datum van aantreden van het nieuwe kabinet in combinatie met een strakke RDINEV planning maakten verzending via MR voorafgaand aan 11 maart niet haalbaar. Derhalve is de evaluatie op 3 maart separaat verstuurd, waarbij de Kamer is geïnformeerd dat de kabinetsreactie op het rapport zo spoedig mogelijk zou volgen.
- De voorliggende kabinetsreactie zal tevens worden ondertekend door MinDEF, en zal, na behandeling in de RDINEV van 24 maart en de MR van vrijdag 27 maart naar de Kamer worden verzonden.
- In de kabinetsreactie is geëxpliciteerd dat deze niet ziet op de huidige ontwikkelingen in de regio.
- Centrale onderzoeksvraag: *In hoeverre zijn de doelen van de geïntegreerde NLse inzet op maritieme veiligheid in het Rode Zee gebied bereikt, hoe kan dit worden verklaard en welke lessen kunnen worden getrokken voor toekomstige NLse bijdragen aan missies en operaties?*

¹ Kamerstukken 27925 nrs. 697 en 699 en Kamerstuk 27925 nr. 721, 2019-202

- IOB gaat o.a. in op besluitvormingsprocessen, uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten, en doelrealisatie. Op basis hiervan formuleert IOB acht conclusies en vijf aanbevelingen.
 - Enerzijds is IOB kritisch over a) de discrepantie tussen ambitieuze operatiedoelen en de doelstellingen van de Nederlandse bijdragen aan operaties, b) het gedeeltelijk bereiken van die ambitieuze operatiedoelen, c) factoren die de effectiviteit van OPG en Aspides belemmerden, en d) het ontbreken van zichtbaar effect op de Houthi's.
 - Anderzijds is de IOB positief over i) het bereiken van de doelen van de Nederlandse militaire bijdragen, mede in het licht van bescheidenheid en realisme vanuit het kabinet, ii) het flexibel inspelen op omstandigheden, en iii) diplomatieke resultaten.
- De kabinetsreactie stelt dat het kabinet zich grotendeels kan vinden in de analyses en conclusies van de IOB-evaluatie. Vervolgens wordt ingegaan op de aanbevelingen:
 - T.a.v. aanbeveling 1 onderschrijft de kabinetsreactie dat art. 100-brieven stil dienen te staan bij de beperkte Nederlandse invloed op operatiedoelen en hun haalbaarheid.
 - T.a.v. aanbeveling 2 wordt ingegaan op inspanningen ter versterking van de EU als geopolitieke speler, o.a. via het GVDB, bijvoorbeeld door toe te werken naar eenduidige aansturing van de EU-maritieme missies.
 - T.a.v. aanbeveling 3 worden lopende investeringen benoemd in o.a. (C)UAS.
 - T.a.v. aanbeveling 4 wordt beaamd dat bijdragen aan diverse missies de onderlinge samenhang kan versterken, maar niet mag leiden tot versnippering van capaciteiten.
 - T.a.v. aanbeveling 5 erkent het kabinet het belang van diplomatieke flexibiliteit.

Datum

12 maart 2026

Onze referentie

BZ2623837

Toelichting

- Beknopte weergave van de kabinetsreactie op de acht conclusies:
 - T.a.v. conclusie 1 stelt de kabinetsreactie dat het kabinet, met verwijzing naar de beperkte effecten van de inzet van TRMP en DMAN, realistisch en precies heeft willen zijn over wat de NLse bijdrage beoogde. Hoewel het kabinet het onderscheid tussen de NLse strategie en de doelstellingen van de internationale missies benoemd heeft, had dit explicieter verwoord kunnen worden.
 - T.a.v. conclusie 2 beaamt het kabinet dat, in een complexe en volatiele context, ambities en doelstellingen in verhouding dienen te staan tot ingezette middelen.
 - T.a.v. conclusie 3 erkent het kabinet dat NL onder meer via de huisvesting van het Aspides *Force Headquarters* aan boord van DMAN van de gelegenheid gebruik maakte om een grotere bijdrage te leveren aan de missie en ook de effectiviteit daarvan te bevorderen.
 - T.a.v. conclusie 4 onderschrijft kabinet dat de ambitieuze operatiedoelen tot op heden in beperkte mate zijn gerealiseerd, wat in lijn is met de vooraf geschetste verwachtingen. Hoewel de operaties hebben bijgedragen aan het mogelijk maken van

scheepvaart door de Rode Zee, onder meer via begeleiding door marineschepen, is geen duurzame oplossing gecreëerd.

- T.a.v. conclusie 5 beaamt het kabinet dat o.a. de beperkte beschikbaarheid van schepen en tekortschietende inlichtingenuitwisseling de effectiviteit van OPG en Aspides beperkten, maar dat op EU- en op scheepsniveau ter zake geïdentificeerde lessen worden getrokken en uitgewisseld.
- T.a.v. conclusie 6 benadrukt kabinet dat in art. 100-brieven de verwachting is uitgesproken dat Houthi's intentie zouden behouden om scheepvaart aan te vallen. Niets doen was ook een ongewenst signaal geweest, en zou mogelijkheden hebben beperkt voor ad hoc scheepvaartverkeer.
- T.a.v. conclusie 7 gaat het kabinet in op de wijze waarop, in internationaal verband, wordt ingespeeld op asymmetrische oorlogvoering, ook door niet-statelijke actoren.
- T.a.v. conclusie 8 licht het kabinet enkele diplomatieke inspanningen toe ten behoeve van het bevorderen van veiligheid en stabiliteit in Jemen en de Rode Zeeregio.

Datum

12 maart 2026

Onze referentie

BZ2623837

Bijlage(n)

- Bijlage 1: concept-kabinetsreactie op de IOB-eindevaluatie over de Nederlandse inzet op maritieme veiligheid in de Rode Zee.
- Bijlage 2: "De vrije zee onder vuur" IOB-eindevaluatie van de Nederlandse inzet op maritieme veiligheid in de Rode Zee.